

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Beknopt Verslag

VAN DE PLENAIRE VERGADERING
VAN

12 - 07 - 2000
namiddag

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000	:	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer</i>
QRVA	:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
HA	:	<i>Handelingen (Integraal Verslag)</i>
BV	:	<i>Beknopt Verslag</i>
PLEN	:	<i>Plenum</i>
COM	:	<i>Commissievergadering</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000	:	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	:	<i>Questions et Réponses écrites</i>
HA	:	<i>Annales (Compte Rendu Intégral)</i>
CRA	:	<i>Compte Rendu Analytique</i>
PLEN	:	<i>Séance plénière</i>
COM	:	<i>Réunion de commission</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
 Tel. : 02/549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
 e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
 Tél. : 02/549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
 e-mail : aff.generales@laChambre.be

INHOUD

MEDEDELINGEN	5
VERZOEK OM ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE	5
WETSONTWERP EN WETSVoorstel	6
– Sociale, budgettaire en andere bepalingen (nrs 756/1 tot 12)	
Algemene bespreking (voortzetting)	
<i>Sprekers</i> : Marc Van Peel, Annemie Van de Casteele, Pierrette Cahay-André, Jan Peeters, Trees Pieters, Jean-Marc Delizée, Luc Goutry, Jef Valkeniers, Yves Leterme, Kathleen van der Hooft, Jozef Van Eetvelt, Simonne Creyf, Herman Van Rompuy, Servais Verherstraeten, Joos Wauters, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen	6
INOVERNEGEMING VAN EEN VOORSTEL	24
 BIJLAGE	
KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS	
Commissies – Wijzigingen	25
Commissies – Ingediende verslagen	25
Voorstellen – Toelatingen tot drukken	26
SENAAT	
Overgezonden wetsontwerpen	27

PLENAIRE VERGADERING**WOENSDAG 12 JULI 2000**

NAMIDDAG

VOORZITTER :

de heer **Herman DE CROO***De vergadering wordt geopend om 14.16 uur.***MEDEDELINGEN**

De **voorzitter** : Verscheidene mededelingen moeten aan de Kamer worden gedaan. Zij worden als bijlage in het *Beknopt Verslag* opgenomen.

VERZOEK OM ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Ik stel voor conform artikel 56, 5° het advies van de Raad van State te vragen bij een aantal amendementen, vooral van regering en meerderheid, waarvan ik de lijst zal overmaken. Het gaat om nieuwe teksten. Bovendien geeft amendement 80 een volmacht aan de regering. Een ander amendement tracht een bevoegdheidsconflict te regelen, echter op een verkeerde wijze. Daarom stel ik voor het advies van de Raad van State te vragen.

De **voorzitter** : Ik wil nagaan of er 50 leden deze vraag om advies steunen.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Ik vraag dat vooraf hierover zou worden gedebatteerd.

De heer **Alfons Borginon** (VU-ID) : Wij zouden willen weten over welke artikelen en amendementen het advies van de Raad van State wordt gevraagd. Ik vraag een korte schorsing om de lijst te bekijken.

De **voorzitter** : Ik zal de lijst aan de leden bezorgen. Intussen schors ik de vergadering voor 5 minuten.

- *De vergadering wordt geschorst om 14.22 uur.*

- *Zij wordt hervat om 14.28 uur.*

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Wij vragen gebruik te maken van de procedure waarin ons Reglement voorziet, om het advies van de Raad van State te vragen. Heel wat regerings- en meerderheidsamendementen zullen quasi zeker worden goedgekeurd.

Een aantal amendementen roept nieuwe artikelen in het leven. Bij bepaalde artikelen rijst twijfel bij het bicamerale karakter, bij de bevoegdheid van Gewesten en Gemeenschappen en bij een mogelijke overdracht van bevoegdheden door het Parlement. Daarom vraag ik dat het advies van de Raad van State zou worden gevraagd.

De **voorzitter** : Ik moet vaststellen of vijftig leden het verzoek steunen. Dat gebeurt bij zitten en opstaan. (*Rumoer*)

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU-ID) : Ik zou een bevestiging willen van de minister dat de regering zich houdt aan haar belofte.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : In commissie is er een uitvoerig debat geweest, waarbij het

subamendement van mevrouw Van de Castele werd verworpen. Dat amendement wenste een voorafgaand overleg met de Gewesten en Gemeenschappen. De regering stelde dat het amendement niet nodig was, maar dat over alle besluiten vooraf zou worden overlegd met de Gewesten voor zover het invloed had op het personeel van de Gewesten. De regering bevestigt hierbij haar engagement.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Wij vragen de hoofdelijke stemming. Een andere procedure zou niet correct zijn, aangezien heel wat collega's in commissie aanwezig zijn.

De **voorzitter** : Volgens het Reglement dien ik na te gaan of dit voorstel door vijftig leden wordt gesteund. Daartoe vraag ik aan de leden die het voorstel steunen op te staan.

De heer **Gerolf Annemans** (VL. BLOK) : De voorzitter kan toch de hoofdelijke stemming niet weigeren.

De **voorzitter** : Er hoeft helemaal niet te worden gestemd. Ik hoef enkel vast te stellen of vijftig leden het voorstel steunen.

De heer **Raymond Langendries** (PSC) : Volgens de traditie wordt in een dergelijk geval ingestemd met de naamstemming. Bijvoorbeeld als moet worden nagegaan of er vijftig leden aanwezig zijn.

De **voorzitter** : Op de conferentie van voorzitters werd beslist dat er vandaag niet zou worden gestemd. En als er al twijfel zou bestaan over het aantal leden dat blijft zitten of opstaat, kan ik nog altijd gebruik maken van de technische middelen waarover wij beschikken.

De heer **Paul Tant** (CVP) : Ik ben het eens met de heer Langendries. De voorzitter kan niet ontkennen dat het om een stemming gaat.

De **voorzitter** : Het gaat om een telling. Wie het voorstel van de heer Van Peel steunt, wordt gevraagd op te staan. Vierenveertig leden steunen dit voorstel, geen vijftig. Wij gaan dus verder met de algemene bespreking.

WETSONTWERP EN WETSVORSTEL

SOCIALE, BUDGETTAIRE EN ANDERE BEPALINGEN

De **voorzitter** : Wij hervatten de bespreking van :

- het wetsontwerp houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen, nrs 756/1 tot 16 ;

- het wetsvoorstel (mevrouw Greta D'Hondt) tot wijziging van de reglementering inzake de gewaarborgde gezinsbijslag, met betrekking tot het rechtgevend kind dat het bestaansminimum geniet, nr. 768/1.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Ik stel vast dat de collega's van de VU weigeren de vraag om advies van de Raad van State over een onderwerp dat betrekking heeft op een bevoegdheidsconflict te steunen. (*Applaus bij de CVP en het Vlaams Blok*)

De VU heeft daardoor duidelijk gemaakt dat ze ook in de federale regering tot de meerderheid behoort. (*Applaus bij de CVP en het Vlaams Blok*)

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU-ID) : Wij hebben van de regering een duidelijk engagement bekomen over de raadpleging van de gewestregering. Daar ging het ons om. Wij hebben onze verantwoordelijkheid opgenomen en wensen hier geen spelletjes te spelen.

De heer **Koen Bultinck** (VL. BLOK) : Onze fractie verwondert zich erover dat de heer Van Peel pas nu vaststelt hoe hypocriet de regimepartij Volksunie zich opstelt. Dat was in de commissie ook al gebleken. De VU kan hier geen oppositierol spelen, omdat ze de zitjes van de Vlaamse ministers Anciaux en Sauwens moet veiligstellen. (*Onderbrekingen*)

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : De positie van de VU is veel duidelijker geworden. Na de moeizame spreidstand over meerderheid en minderheid heeft de VU de benen nu kunnen sluiten : die partij maakt ook op het federale vlak deel uit van de meerderheid, zij het dan niet van de regering. (*Applaus van het Vlaams Blok*)

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Ik hoop dat wij op een ander niveau kunnen verder praten. De heer Van Peel zit nu op het niveau van het Vlaams Blok. (*Onderbrekingen*)

Het amendement dat nu wordt betwist gaat precies over de raadpleging van de gewest- en gemeenschapsregering. De federale regering heeft zich formeel geëngageerd om dat voorafgaand overleg met de gemeenschapsregering te organiseren.

Het is totaal overbodig hier een poujadistisch spelletje te spelen. (*Applaus op vele banken*)

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Ik ben niet verantwoordelijk voor de uitspraken van de heer Bultinck. Ik stel alleen vast dat de VU de gewone vraag om het advies

van de Raad van State te vragen niet heeft willen steunen, omdat ze de meerderheid geen strobreed in de weg wil leggen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Het tijdsbestek van vijf minuten was onvoldoende om de andere amendementen in detail te bekijken. Essentieel voor ons is dat de pensioenregeling niet tot stand komt zonder overleg met de deelstaten. Bij gewone wet kunnen we zulks niet afdwingen. Wij kregen wel het formele engagement van de minister.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Het volmachtamendement vormt de grond van mijn betoog. Voor enkele weken zei de heer Chevalier dat hij zich vaak vernederd had gevoeld door de manier waarop de ministers het Parlement bejegenden. Mocht hij wat meer naar de kamerzittingen komen, zou hij zien dat er niet veel veranderd is. Zo laat minister Onkelinx al te vaak blijken dat interpellaties voor haar tijdverlies zijn en antwoordt ze niet of naast de kwestie. Minister Vandenbroucke is daarentegen een positief minister die wel in dialoog gaat.

Enkele dagen geleden nog weigerde minister Michel te antwoorden op een aantal pertinente vragen. Was dat om zijn leugens van de weken voordien te verdoezelen ? De kamervoorzitter meldt steeds trots hoeveel wetsvoorstellen werden goedgekeurd. Dat heeft meer te maken met het gebrek aan regeringsinitiatieven. Voor vrijwel al haar ontwerpen vraagt ze bovendien de spoedbehandeling. Normaal gezien is dat enkel het geval op het eind van een regeerperiode. De agenda van deze week zou doen vermoeden dat we aan het eind van een regeerperiode zitten. Niet wij hebben trouwens gevraagd om op 15 juli te stoppen.

De regering wachtte met de indiening van een ontwerp dat 240 artikelen telt, tot drie weken voor het reces. Van de open en volwassen debatcultuur waar de regering zo prat op gaat, is dus geen sprake. De rapporteurs verwezen op schandelijke wijze naar hun schriftelijk verslag. Deze meerderheid houdt enkel van het debat in de media, niet van het debat in het Parlement. Er waren al tal van incidenten, onder meer inzake de communicatie over de falcon en andere.

Nog niet zo lang geleden wierp de VLD zich op als verdediger van de democratische instellingen, onder meer bij monde van huidig minister Gabriëls. Wat is er veranderd sedert de uitspraken van Jaak Gabriëls ? Intussen vertoeft minister Gabriëls gedurende drie weken in Zuid-Afrika. In hetzelfde krantenartikel noemde de heer Gabriëls voormalig eerste minister Dehaene een despoot ! Joos Wauters verklaarde tijdens de vorige legislatuur dat het een schande was dat het Parlement

buitenspel werd gezet ! Zo zie je maar hoe een dubbeltje rolt. Om de tegenstellingen binnen de meerderheid te verdoezelen, dient men een amendement in om daarvoor een volmacht te geven aan de regering. Dat is een unicum.

De heer **Jan Peeters** (SP) : Historisch was dat de CVP-oppositie een amendement indiende dat de volmachten nog wilde uitbreiden !

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : De heer Peeters haalt me de woorden uit de mond. Het amendement D'Hondt ging inderdaad nog veel verder. Een herwaardering van het parlementair werk zou ook inhouden dat men de agenda respecteert. Wij hebben het vandaag over de programmawet, niet over één jaar regering-Verhofstadt.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Wij vragen de schrapping van de artikelen omdat die onderdelen volgens ons niet in de programmawet thuishoorden.

Toen de meerderheid een volmachtenamendement indiende en een nieuwe titel invoerde over de activering, vroegen we dat die ook zou gelden voor loon- en weddetrekkenden en niet alleen voor leerkrachten en ambtenaren.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Ik ben de heer Anthuenis dankbaar dat hij mij wijst op de irrelevantie van mijn uitspraak. Hoe komt een meerderheid ertoe haar parlementaire macht weg te geven ? Dat kan toch maar enkel verklaard worden door de interne verdeeldheid ? Nu kan de minister "alle nodige maatregelen" nemen om in die pensioensector tussenbeide te komen. Dat is wel een zeer ruime volmacht. Ik ben niet perse gekant tegen volmachten. Professor Velaers heeft hierover een analyse gemaakt. De bijzondere machten zijn onderworpen aan bijzondere voorwaarden met name uitzonderlijke omstandigheden of crisissituaties. Wij staan helemaal niet voor een oorlog of een toestand zoals bijvoorbeeld dringende maatregelen om te beantwoorden aan de Maastrichtnorm.

Het tweede criterium is een beperkte periode. Een jaar is dan te veel. Het derde criterium is de nauwkeurige omschrijving. Het artikel is in dit geval zeer ruim. Het vierde criterium, erkenning van supranationale en grondwettelijke regels, is het enige waartegen niet direct wordt gezondigd.

Voor de Raad van State is de uitoefening van de wetgevende macht door de Koning een uitzondering die slechts in crisissituaties aanvaardbaar is of wanneer geheimhouding nodig is. Het ware interessant geweest het advies van de Raad van State over amendement 80 te vernemen, maar dat werd door de VU-ID

fractie onmogelijk gemaakt. De Raad van State vindt ook het evenredigheidsprincipe belangrijk en een beperkte periode. Feitelijke gegevens moeten worden beoordeeld vanuit een politiek oogpunt. Dit is een zaak van de wetgevende kamers. De beoordelingsmacht van de wetgevende kamers is echter niet onbeperkt. De Raad van State kan indien nodig een grondwettelijk bezwaar opwerpen.

Vermits er in dit geval geen evenredigheid is tussen de omvang van de feiten en de aangewende procedure had de Raad van State kunnen oordelen dat de Grondwet met de voeten wordt getreden. Wij hebben, door de houding van de VU, niet kunnen vaststellen of dat het geval is.

Waarom werd er niet voor gekozen de betwiste hoofdstukken uit het ontwerp te lichten en het overleg te organiseren binnen het Parlement of zelfs binnen de meerderheid ? Hier wordt gezorgd voor een precedent, omdat het Parlement voor het eerst spontaan zijn beslissingsmacht uit handen geeft. De andere CVP-sprekers zullen verder toelichten in welke mate dit in tegenspraak is met alle literatuur daaromtrent.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Ik dank de heer Van Peel voor zijn lessen over volmachten. Hij heeft de hele rechtspraak en literatuur pas nu ontdekt, mijn fractie is altijd tegen volmachten geweest en wij zullen ze dan ook niet goedkeuren. Daarvoor hebben wij geen advies van de Raad van State nodig : wij zijn consequent tegen.

De heer **Gerolf Annemans** (VL. BLOK) : Sinds 1991 heb ik het nooit meegemaakt dat de Volksunie zich zo duidelijk distantieerde van de rest van de oppositie. Het is duidelijk : Verhofstadt heeft de Volksunie op het federale vlak alleen nodig in verband met het Reglement van de Kamer over het advies van de Raad van State. Dat was dus het enige moment waarop we konden zien of de Volksunie Verhofstadt echt pijn wil doen. Ze wil het dus niet.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Wij doen niet mee aan een spelletje regeringje-pestén. Wij delen wel de kritiek op de snelheid waarmee dit ontwerp ons door de strot wordt gejaagd, wat tot communicatieproblemen leidde met de vakbonden, binnen de meerderheid en met de deelstaten. Als Vlaamse regeringspartij waren we hierbij sterk betrokken, aangezien er volgens ons een inmenging was in Vlaamse bevoegdheden. Wij wilden niet dat het syndicaal overleg van het najaar in het gedrang zou komen. Wij gingen niet akkoord met het amendement, maar wensen ons niet te lenen tot procedurespelletjes om alles op de lange baan te schuiven.

De heer **Marc Van Peel** (CVP) : Ik heb erop gewezen dat de kans bestond dat de Raad van State dit amendement als ongrondwettelijk zou beschouwen. Mevrouw Van de Casteele kan onze vraag om advies dus niet afdoen als een louter oppositiespelletje.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Ik heb tijdens de vorige zittingsperiode – met de CVP in de regering – al geleerd dat de meerderheid zo'n advies toch naast zich neerlegt.

Onze zorg was vooral het overleg met de deelstaten en daarop hebben wij een gunstig antwoord gekregen van de minister.

De vorige regering heeft de techniek van de volmachten vlot gebruikt, deze doet het opnieuw. Wij zijn consequenter dan de CVP. De minister belooft ons inzake de pensioenproblematiek overleg te plegen met de deelstaten. Ik zou graag hebben dat hij ook belooft om het Parlement op de hoogte te houden.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Naar aanleiding van de beleidsnota die moet worden gehecht aan de begroting zullen wij een grondig debat moeten voeren over de pensioenproblematiek in oktober-november. Dan zal ik het Parlement informeren over de besprekingen.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Wij kunnen bezwaarlijk deze sociale programmawet goedkeuren omdat heel verschillende maatregelen in één pakket zijn samengebracht, maar waarvoor slechts één eindstemming mogelijk is. De minister heeft beloofd om een einde te maken aan de traditie van programmawetten. De VU is daar blij mee.

Wij hekelen ook de fragmentering van de probleemstelling en de remedies. Zeker voor Vlaanderen is de werkloosheidsproblematiek de laatste maanden sterk gewijzigd. Ook wij zijn voor activering van de welvaartstaat, maar de conjunctuur zou er wel eens kunnen toe leiden dat wij mensen te erg gaan activeren.

Het is toch contradictorisch dat wij vandaag volgens een artikel in *De Morgen* meer werken dan vroeger. Moeten we niet vermijden dat mensen tot overwerken worden aangespoord ?

De Koning-Boudewijnstichting definieerde volwaardige participatie ook als het maatschappelijk nut van niet-arbeid.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Ik verwijs graag naar de tussenkomst van mevrouw Onkelinx – via de heer Picqué – en mijzelf op die Conferentie

van de Stichting, waarin wij zeiden dat de actieve welvaartstaat ook ruimte moet scheppen voor andere activiteiten dan arbeid. Onze opvatting is niet zo productivistisch. Het is niet *meer* werken, maar *anders* werken.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU-ID) : Wij hebben het begrip arbeid altijd willen verruimen tot alle maatschappelijk zinvolle activiteiten en dat gebeurt nog te weinig. We moeten bekijken wat wij in de toekomst willen financieren. Het zal inderdaad een probleem zijn om de vergrijzing op te vangen. Daarvoor zijn de mensen wellicht bereid om langer te werken, maar niet om steeds meer te produceren en te consumeren.

De VU-ID fractie wil deelnemen aan het debat over langer werken. Wellicht zal de discussie over de uittredingsleeftijd snel gevoerd moeten worden. De discussie over uittredingsmaatregelen voor het openbaar ambt geeft de indruk dat het openbaar ambt hier als breekijzer wordt gebruikt. Het is goed het taboe te doorbreken, maar de discussie moet wel genuanceerd gebeuren. Er is bijvoorbeeld wel degelijk een verschil tussen leraars en andere ambtenaren. Is er nog een reden om het verschil tussen pensioenen van het openbaar ambt de privésector en de zelfstandigen aan te houden ? Is een verschil in behandeling tussen werknemers en zelfstandigen vandaag nog verantwoord ? Moeten hun pensioenen niet op elkaar worden afgestemd ?

Er werd al heel wat gezegd over het pensioenluik. Wij vinden een verhoging van de activiteitsgraad bespreekbaar, maar wij zijn het niet eens met de wijze waarop de regering het dossier aanbrengt. De deelstaten werden te weinig en te laat betrokken bij deze zaak. Pas op de vergadering van het Comité A werden ze uitgenodigd. Het overleg was best in het ontwerp ingeschreven. Ik handhaaf mijn amendementen terzake.

Onderwijs is een belangrijke materie en een gemeenschapsbevoegdheid. De regering is nu vooruit gelopen op het syndicaal overleg in het najaar. Men wist dat dit op komst was en beperkt nu de onderhandelingsmarges. Het verheugt mij dat nu alle partijen opteren voor een loopbaankrediet, dat wij al lang voorstellen. Dat kan dan desgewenst nog worden opgespaard tot het einde van de loopbaan. Wij spreken hier dezelfde taal als in het Vlaamse Parlement, maar voor federalisten moeten ook asymmetrische regeringen kunnen samenleven en dus is structureel overleg nodig. Overheveling van de pensioenlast zou overigens een betere oplossing zijn door de responsabiliseringsbijdrage. Ook op het vlak van de belastende functies zal het Parlement een stem moeten krijgen in het debat. Onderwijs is belangrijk, maar het is niet de enige sector waar het werk belastend is of kan zijn. Arbeidsorganisatie en werkomstandigheden moeten aan bod komen in een globaal debat.

De VU-ID fractie staat achter de maatregelen die bedoeld zijn om zwakkeren te laten participeren aan het arbeidsproces. De vereenvoudiging van de administratieve rompslomp juichen wij toe, evenals een aantal maatregelen in de sector van de kinderbijlagen om discriminaties weg te werken.

Wij vragen ook een debat ten gronde rond het geneesmiddelenbeleid. De financiering van het IVK gaat verder in de richting van de maatregel van minister Colla. Daarmee zijn we het niet eens.

Een aantal maatregelen hoort helemaal niet thuis in de sociale programmawet, zoals de ongelukkige regeling voor de au-pairs en de ziekenhuiswet. (*Applaus VU-ID*)

Mevrouw **Pierrette Cahay-André** (PRL FDF MCC) : Wij moeten het probleem van de vergrijzing van de bevolking aanpakken en iedereen een degelijk rustpensioen garanderen. Wij maken ons tevens zorgen over de verminderde aanwezigheid van ouderen op de arbeidsmarkt en de achterstand waarmee ons land te kampen heeft op het stuk van de werkgelegenheidsdoelstellingen waarover te Lissabon werd beslist (een activiteitsgraad van 70% in 2010).

Wij verheugen ons bijgevolg over de handhaving op de arbeidsmarkt van de openbare sector van een leeftijds-categorie waarvan de ervaring en het nut noodzakelijk zijn voor de maatschappij. Dat tempert het effect van de vergrijzing en de begrotingslast.

Wij steunen ook de regeringsmaatregel met betrekking tot de gelijkschakeling van de periodes van inactiviteit met de arbeidsperiodes voor de berekening van de pensioenrechten, inzonderheid wat het verlof voorafgaand aan de pensionering betreft. Die bepaling zal pas in 2010 effectief in werking treden teneinde de verworven rechten te vrijwaren.

Het concept van het tijdskrediet is herhaaldelijk ter sprake gekomen, net als de flexibiliteit tijdens de loopbaan. Dat zijn mogelijkheden die wij in de komende maanden zullen moeten onderzoeken. Het overleg terzake moet echter zo goed mogelijk worden georganiseerd.

Wij verheugen ons tevens over de invoering van de wetelijke grondslag die het mogelijk maakt de zelfstandigenpensioenen aan de evolutie van de algemene welvaart te koppelen, een bepaling die al voor de loontrekenden bestond.

Inzake de geneeskundige verzorging en het RIZIV, nemen wij nota van de op begrotingsvlak aangebrachte verbeteringen. De nieuwe bepalingen met betrekking tot de behandeling van kinderen die aan een chronische

ziekte lijden gaan in de richting van een betere dekking van dergelijke ziekten.

Inzake de geneesmiddelen sluit een betere controle van de sector een meer allesomvattende aanpak van het beleid terzake in de toekomst niet uit. De medische gegevens moeten worden gebruikt met inachtneming van de privacy van de patiënten. Wij verheugen ons tevens over de verbeterde dekking van de jongeren met een leercontract die het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval.

Wat de RSZ betreft, zal de vermindering van de persoonlijke bijdragen voor de lage lonen een stimulans zijn om meer laaggeschoolden in dienst te nemen. Een veralgemeende en geleidelijke vermindering van de sociale bijdragen van alle werknemers is echter ten zeerste wenselijk.

De ziekenhuizen betekenen een echt recurrent probleem. Wij verheugen ons over de rationalisatie inzake de zware medische apparatuur en de bepalingen die ertoe strekken de werking van de verzekeringsinstellingen veilig te stellen, vooral dan ten voordele van de verzekerden.

Het ontwerp bevat een nieuw instrumentarium op het stuk van het werkgelegenheidsbeleid, teneinde langdurig werklozen en personen die recht hebben op het bestaansminimum terecht de best mogelijke kansen op een baan te bieden.

Met de doorstromingsprogramma's, die langdurig werklozen en bestaansminimumtrekkers weer aan het werk moeten zetten, wordt de bevolking een gewaardeerde dienstverlening geboden op het stuk van niet of onvoldoende bevredigde collectieve behoeften. Op die manier kunnen de gemeenten, de OCMW's en diverse vzw's zonder al te zware gevolgen voor hun begroting over extra personeel beschikken.

De maatregelen betreffende de invoeginterim en de werkgeversgroeperingen zullen ongetwijfeld een nuttige aanvulling zijn. Er zijn echter nog werknemers, zoals de helpende echtgenoot (doorgaans de echtgenote), die niet onder een van deze categorieën vallen.

Opleiding blijft van primordiaal belang voor de integratie in het economische circuit.

Er wordt, kortom, een hele reeks maatregelen aangekondigd, die soms fundamentele veranderingen inhouden. Misschien had men sommige van die bepalingen beter in een apart wetsontwerp gegoten – een tip voor toekomstige programmawetten.

Onze fractie zal dit wetsontwerp steunen, want de toepassing ervan zal het welzijn van onze bevolking verhogen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer **Jan Peeters** (SP) : Ik zal me beperken tot het hoofdstuk van de pensioenen, dat nogal wat commotie opwekte. Dat komt het debat ten goede. De discussie ten gronde zal de komende maanden worden gevoerd. Het is moedig van de minister dit noodzakelijk debat aan te snijden. Over de grond van de zaak en de richting die dit dossier uit moet, is ook de oppositie het eens. Ook het regeerakkoord kondigde deze maatregelen al aan.

Bepaalde fractieleden betreurden wel de snelheid waarmee dit ontwerp werd behandeld, waardoor het sociaal overleg in het gedrang kwam. Daarom is het goed dat het amendement bepaalt dat het sociaal overleg in het najaar alle kansen krijgt, waarna het kan omgezet worden in wetswijzigingen, zodat deze vanaf 1 januari 2001 hun beslag kunnen krijgen. Wij vinden dat het amendement op artikel 9 van de programmawet vooral kansen wil geven aan het sociaal overleg met de sociale partners en de betrokken regeringen in ons land.

Wij mogen niet de indruk wekken dat de actieve welvaartsstaat betekent dat iedereen meer moet gaan werken. Het kwalitatieve element is minstens even belangrijk in de discussie. Mensen moeten meer keuzevrijheid krijgen en zelf prioriteiten kunnen vastleggen. Dit geldt zowel voor de privésector als voor het openbaar ambt. Ook in de privésector moet het debat over de vierdagenweek worden geopend. De SP-fractie vindt niet dat het brugpensioen als mogelijkheid of keuze moet worden afgebouwd. Mensen van 56 jaar kunnen in bepaalde jobs wel degelijk opgebrand zijn en klaar zijn voor het brugpensioen.

We moeten terug naar de essentie van het pensioendebat : naast de verhoging van de activiteitsgraad omvat dit debat ook het Zilverfonds en de herfinanciering van het pensioenstelsel en van het stelsel van de gezondheidszorgen. De regering zal in het najaar ook doorbraken moeten forceren inzake het aanleggen van een strategische pensioenreserve.

Met die randopmerkingen in het achterhoofd kunnen we deze gewijzigde teksten steunen. *(Applaus)*

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Het wetsontwerp werd ons pas op 23 juni overgemaakt. Het ging hier om een eerste officiële versie. De handtekening van de Koning werd achteraf gefaxt. De verslaggevers vonden het zelfs niet de moeite om een ordentelijk verslag aan het Parlement te presenteren. Verschillende hoofdstukken van deze programmawet hebben niets te maken met de invulling van de begroting. De Raad van State klaagt

erover dat ook voor deze programmawet weer een spoedbehandeling nodig is.

Wat de pensioenen betreft kan de Raad van State nog geen advies uitbrengen, omdat hij niet tijdig het protocol heeft ontvangen. Ook over de overeenstemming van de maatregelen met de grondwettelijke bepalingen kan nog geen uitsluitsel worden gegeven. Deze programmawet wordt er met de karwats doorgejaagd.

De Raad van State is van oordeel dat de maatregel een impact zal hebben op de loonmassa van de werknemers van Gemeenschappen en Gewesten. Het beperken van de federale bevoegdheden omwille van budgettaire implicaties zou het federaal beleid onmogelijk maken, aldus de memorie van toelichting.

De Raad van State vraagt bij ongeveer elk artikel dat het zou worden verduidelijkt, gewijzigd of herschreven.

Het vervroegd met pensioen gaan van leerkrachten wordt ontmoedigd, dit terwijl de onderhandelingen over het lerarenambt nog van start moeten gaan en de vakantie voor de deur staat. Als enige reactie daarop wordt bepaald dat beroepen zowel psychisch als fysisch zwaar kunnen zijn en wordt in de memorie van toelichting bepaald dat de Koning kan beslissen welke beroepen als zwaar moeten worden beschouwd. Dat biedt geen soelaas voor leerkrachten voor wie vervroegd pensioen onaantrekkelijk wordt. In dit verband was breed overleg aangewezen.

De fetisj van de actieve welvaartsstaat heeft toegeslagen en ernstig wetgevend werk onmogelijk gemaakt. De obsessieve Maastrichtnorm maakte plaats voor de al even obsessieve activiteitsgraad.

Wij hadden een positieve gesprekspartner kunnen zijn in verband met deze activiteitsgraad. We beseffen dat de situatie grondig is gewijzigd. Vervroegde uittreding was een terechte beleidskeuze toen ze werd ingevoerd. Demografische factoren zorgden intussen voor een verminderde instroom, de *babyboomers* bereiken de 50-55 jaar.

De eenentwintigste eeuw wordt de eeuw van de 24-op-24-uur- maatschappij. Het kan niet dat sommigen daarin te actief zijn, terwijl vele vijftigplussers niets om handen hebben. De invulling van dit nieuwe gegeven moet echter niet hals over kop gebeuren in een programmawet vlak vóór het reces. Wat betekent voor de regering het begrip activiteitsgraad ? Houden wij voldoende rekening met deeltijds werk ? Wat met de verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië ? Of mag men daarover niet spreken ?

Dit ontwerp is in elkaar geflanst en neemt een loopje met de regels van goed bestuur. Het was snel werk, maar geen goed werk. De minister van Sociale Zaken diende niet minder dan elf amendementen in om tegemoet te komen aan de adviezen van de Raad van State en dan nog een subamendement omdat niet alles klopte. Ook de memorie van toelichting werd herschreven.

De meerderheid vond het zelfs noodzakelijk aan hoofdstuk 4 een titel toe te voegen.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Mevrouw Pieters was in commissie getuige van iets wat normaal gebeurt vóór de aanvang van de commissiewerkzaamheden, namelijk het amenderen van teksten en het aanpassen van de memorie van toelichting aan de adviezen van de Raad van State.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Een tekst volledig moeten wijzigen gaat toch ver. De discussie in de commissie was wel interessant, maar goed legistiek werk is iets anders.

Bij de artikelsgewijze bespreking hebben we verschillende punten aangeraakt. Op een deel ervan zal de heer Gouty nog ingaan. Heel wat bleef onduidelijk, zoals wat een feitelijk gezin is. Voor de ziekenfondswet wensen wij een afzonderlijk ontwerp.

Over de moties die behoren tot de bevoegdheid van mevrouw Onkelinx, was er eigenlijk geen debat. De minister bleef de inleiding herhalen. Er werd heel wat gezegd over de volmacht in verband met de au-pairs.

De dienstencheques, die al maanden niet meer te verkrijgen zijn, worden opgeheven. De bepaling is onwettig : wat afgeschaft is kan nog worden terugbetaald. Bovendien werden ze bij circulaire afgeschaft. In de plaats komen zachte cheques. De dienstencheques vond de minister te duur en te Vlaams. Ze zorgden wel voor een vermindering van de clandestiene arbeid. Een studie voerde aan dat het systeem vooral gunstig was voor de hogere inkomens en dat de werkgelegenheid onvoldoende steeg in de betrokken bedrijven.

Andere studies tonen aan dat de dienstencheques wel succesvol waren in de strijd tegen het zwartwerk in de sector van de kleine schildersbedrijven. Zulks blijkt uit de cijfers van Sodexo Pass. Daaruit blijkt dat zowel min- als meervermogende klanten gebruik maakten van de cheques. Uit een andere studie blijkt een duidelijke stijging van de omzet van de bedrijven.

De cheques leidden dus tot extra tewerkstelling in het reguliere circuit, wat de overheid inkomsten opleverde. De bedrijven waren genoodzaakt over te gaan tot extra

aanwervingen. Er diende te worden geïnvesteerd in de opleiding van laaggeschoolden tot schilder-behanger. De sector zelf was bereid zijn imago op te krikken, indien de dienstencheques werden behouden.

Er zijn ten slotte ook nog aanzienlijke terugverdieneffecten.

Wij hebben daarom gepleit voor de definitieve invoering van de dienstencheques, eventueel met een aantal bijsturingen. Wij dachten aan een 0800-nummer, de administratieve formaliteiten en de terugbetalingen van de cheques, de beperking van de betalingstermijnen voor schilders en behangers en de toegang voor iedereen tot een PWA-kantoor.

Het systeem moet over een lange periode worden geëvalueerd. Wij wilden een duidelijk engagement van de regering. Een beperking van de toegang van de dienstencheque op basis van het kadastraal inkomen kan worden overwogen, met een correctiefactor volgens woonplaats. Een andere mogelijkheid was de beperking tot de winterperiode.

Waarom schrikt de minister de artikelen over de dienstencheques zonder de nieuwe zachte cheque al in te schrijven? Het effect van de nieuwe cheques zal veel kleiner zijn door het ontbreken van de fiscale aftrekbaarheid, de afwezigheid van de harde sector en het opgeven van de strijd tegen het zwartwerk.

Dat alternatief was nochtans beloofd. De nieuwe cheque ligt in het verlengde van de PWA-activiteiten. De PWA had deze probleemloos voor zijn rekening kunnen nemen.

De wetsontwerpen van deze regering missen transparantie en leiden niet tot administratieve vereenvoudiging, ondanks de twee diensten die op dat vlak al een jaar actief zijn. Zonder impactfiche voor de beoordeling van wetsontwerpen op het vlak van de administratieve vereenvoudiging, is een juiste beoordeling niet mogelijk.

De maatregelen inzake de zelfstandigenpensioenen zijn ondermaats: er komt enkel een herwaarderingspremie voor de pensioenen die zijn ingegaan voor 1 januari 1991.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*): De minister heeft een plan met verschillende punten over het sociaal statuut van de zelfstandigen. Dit wordt doorgevoerd bij KB. Er is echter voor één element een wettelijke basis nodig: de herwaarderingspremie voor de zelfstandigen.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP): Ik was maar aan het zeggen wat in uw wet staat, mijn kritiek komt straks. Ik

had graag meer duidelijkheid gehad over alles wat aangekondigd is.

De heer **Luc Gouty** (CVP): Deze bespreking is toch niet zuiver legistiek: het gaat ook over het beleid en de uitwerking ervan. Wij willen het debat verruimen.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP): De minimumpensioenen werden lange tijd geleden verhoogd. Het stelsel moet zelf instaan voor de kosten. Dat stoort ons. Tot nu toe werden de algemene middelen aangewend voor het optrekken van de zelfstandigenpensioenen. De laatste publicaties van de RSVZ tonen aan dat zij zeer zorgvuldig met hun middelen omspringen. Zij trachten reserves op te bouwen om de leninglast te kunnen aflossen. Stellen dat de boni van de RSVZ nu gebruikt zullen worden om discriminaties weg te werken, is getuigen van slecht beheer.

Een doordachte visie ontbreekt in de programmawet. Een aantal maatregelen worden op onze vraag bijgestuurd maar al blijft het resultaat voor ons onvoldoende. Dit land verdient beter. (*Applaus bij de CVP*)

De heer **Jean-Marc Delizée** (PS): Eén van de belangrijkste hoofdstukken van dit ontwerp heeft betrekking op de pensioenen van de openbare sector. De wijzigingen in dit stelsel zijn bedoeld om de activiteitsgraad van de ouderen te ondersteunen zodat de toekomstige pensioenkosten betaalbaar blijven.

In vergelijking met het Europese gemiddelde heeft ons land een belangrijke achterstand. Wij moeten dus onze verantwoordelijkheid op ons nemen om de doelstelling van Lissabon, namelijk een actieve bevolking van 70 % in 2010, waar te maken.

Wij betwijfelen de doeltreffendheid van de pensioencomplementen waarvan de toekenningsvoorwaarden tamelijk restrictief zijn. Het toekennen van een pensioencomplement na de leeftijd van 60 jaar zal het overheids-personeel er niet toe aanzetten zijn pensionering uit te stellen vermits de meesten onder hen nu op 60 jaar met pensioen gaan zonder een maximaal pensioen te hebben bereikt. Deze regeling zal wel een gunstig effect hebben op de werknemers wier loopbaan laat is begonnen, meestal jongeren.

Voorts worden de complementen voor een belastende functie pas toegekend wanneer de ambtenaar vanaf zijn 49ste verjaardag ten minste tien jaar in zo'n functie heeft gewerkt. De eis is hoog! De maatregel in verband met het complement vestigt tevens de aandacht op de noodzaak de nomenclatuur van de tantièmes voor de overheidspensioenen aan de nieuwe sociale en beroepsomstandigheden aan te passen.

Het niet langer in aanmerking nemen vanaf 2010 van het voorafgaand verlof voor het recht en de berekening van het pensioen heeft tot veel protest geleid. De meerderheid diende derhalve een amendement in dat een billijke compensatie in de vorm van een aanpassing van de werktijd biedt.

Men kan het niet over een verhoging van de activiteitsgraad hebben zonder stil te staan bij de billijke wensen van de werknemers. Die willen immers gedurende hun hele loopbaan werken volgens een beter aangepaste regeling. Ook de verbetering van de arbeidsvoorwaarden is belangrijk.

De inrichting van de werktijd die de meerwaarde en de levenskwaliteit bepaalt, is uiterst belangrijk.

Er is veel vraag naar een diachroon tijdsbeheer omdat de noden terzake naargelang van de levens- of professionele fase variëren.

Het werkgelegenheidsbeleid moet een volwaardige plaats krijgen in het maatschappelijk project tot verbetering van het welzijn. Immers, ook een kwalitatief betere job, en een betere spreiding van de professionele carrière dragen bij tot een groter welzijn. Willen wij de voornemens die te Lissabon werden geformuleerd, dan moeten wij hiervan werk maken.

Wat opvalt in het ontwerp is de afwezigheid van belangrijke maatregelen inzake gezondheid. Zo blijft de regering ondanks de arrogantie van de farmaceutische industrie heel geduldig. Nochtans zou zij met een bijkomende belasting op de omzet kunnen schermen, zodat de sector gedwongen zou zijn maatregelen te treffen waar de patiënt financieel voordeel uithaalt. Zelfs als vóór 1 oktober geen akkoord is bereikt, zullen wij geen vrede nemen met een eenvoudige verhoging van de belasting en bijkomende maatregelen eisen.

De maatregelen tot responsabilisering van de farmaceutische industrie mogen de collectieve verantwoordelijkheid van het medische korps niet verhullen. Weliswaar laten niet alle artsen zich door de farmaceutische industrie leiden. Zolang er echter geen algemeen initiatief komt om de artsen te begeleiden en hun voorschrijfgedrag te wijzigen, blijft een wezenlijke budgettaire daling uitgesloten.

De sociologische evoluties tasten het traditioneel gezinsmodel aan en de politici kunnen daar niet onverschillig tegenover staan. Er moet een belangrijke plaats worden ingeruimd voor een gezinsvriendelijk beleid, maar niet uitsluitend voor het traditioneel gezinsmodel. Inzake kinderbijslag strekt voorliggend ontwerp ertoe een einde te maken aan elke discriminatie op grond van het geslacht van de personen die een feitelijk gezin vor-

men. Dat is allesbehalve eenvoudig. Het betekent een eerste stap op weg naar een strikte sociale neutraliteit, maar de weg is nog lang.

Ook de trimestrialisering van de sociale toeslagen betekent een vooruitgang. Die hervorming moet eveneens in het licht van de strijd tegen de werkloosheidsvallen worden bekeken.

Er komt een einde aan de rechtsonzekerheid rond de cumulatie, binnen een gezin, van kinderbijslag met het aan het kind toegekend bestaansminimum. Een bepaalde rechtspraak greep de zogenaamde verminderde tenlasteneming van het kind als voorwendsel aan om de sociale bescherming terug te schroeven. Die abnormale situatie moest worden bijgestuurd, op voorwaarde dat het kind hoofdzakelijk ten laste blijft van de persoon die aanspraak op de gegarandeerde uitkeringen maakt.

De rol van de ziekenfondsen wordt herbevestigd, op grond van de principes van voorzorg, onderlinge bijstand en solidariteit, en de aansprakelijkheid van de landsbonden wordt vergroot, wat een uitstekende zaak is.

Er wordt een nieuwe stap gezet om een einde te maken aan de verwarring tussen de specifieke taken van de ziekenfondsen en die van de commerciële bedrijven. Het verbod om akkoorden te sluiten met het oog op de promotie of de verkoop van verzekeringsproducten of door ziekenfondsen georganiseerde diensten wordt tot elke vorm van vergelijkende reclame uitgebreid.

Inzake werkgelegenheid komt de strijd tegen de werkloosheidsvallen in een stroomversnelling.

De PS staat achter de invoeginterim en de werkgeversgroeperingen, die het mogelijk maken de kansarmoede te bestrijden. Zijn die stelsels echter aangepast aan een bijzonder kwetsbare doelgroep, die doorgaans enkele een zeer fragmentaire kijk op de arbeidsmarkt heeft? Het gevaar bestaat dat diverse initiatieven elkaar overlappen. Het is uiteraard niet de bedoeling dat particuliere uitzendbedrijven de plaats van de openbare arbeidsbemiddelingsdiensten innemen. De overheid moet een centrale coördinerende rol behouden, ook al kunnen partnerships nuttig zijn.

De werkgevers moeten van hun vooroordelen ten aanzien van de openbare sector afstappen.

De uiteindelijke doelstellingen van het stelsel moeten strikt worden gecontroleerd, teneinde te voorkomen dat een potentieel grote groep werknemers niet uit het normale arbeidscircuit wordt gestoten. Dat stelsel moet aan opleidingsplannen worden gekoppeld.

De PS-fractie zal dus de tweede programmawet goedkeuren. (*Applaus*)

De heer **Luc Goutry** (CVP) : We zijn blij dat we een stevig debat kunnen voeren vanuit de oppositie. Het regeringswerk kan het best beoordeeld worden tijdens de begroting en aan de hand van haar ontwerpen. Een programmawet is een slechte techniek. Het is een verzameling van vrij partiële onderwerpen. Volgens de regering moet de programmawet de actieve welvaartsstaat nu al weerspiegelen. Als er nu al een stempel moet worden gedrukt, dan moet er ook nu een richtinggevend document ter discussie worden voorgelegd. Dat is niet het geval. De dynamisering van de werkloosheidsvergoeding is daarvan een voorbeeld. Consistente debatten over dergelijke fundamentele kwesties blijken evenwel moeilijk haalbaar te zijn. Wat minister Vandenbroucke over de actieve welvaartsstaat denkt, weten we nu wel ongeveer, maar het standpunt van de VLD blijft onduidelijk.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Ik ben bereid tot een debat over de actieve welvaartsstaat, maar vandaag staat de sociale programmawet op de agenda. Dat de regering goed bezig is, blijkt uit de werkloosheidscijfers.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : U blijft me verbazen. Volgens mij staat er in die programmawet stof genoeg voor een nieuw debat. U ontwijkt echter het debat. De regeringsvoorstellen inzake onderwijs zijn een andere gemiste kans. De reactie van Vlaams minister Vanderpoorten was te verwachten. Zij is juist bezig met een ernstige aanpak van het moeilijke probleem van de leegloop, terwijl de sociale programmawet niet meer doet dan symptoombestrijding en zeker geen toonbeeld is van een actieve welvaartsstaat. Een echte oplossing kan nochtans alleen omvattend zijn, van het begin tot en met het einde van de loopbaan. Wij hebben nood aan een nieuwe visie op arbeid.

Die nieuwe visie op arbeid werd door ex-premier Jean-Luc Dehaene al gelanceerd waar hij onder meer pleitte voor meer flexibele arbeid. Op die weg moet men verder. Een aantal voorgestelde maatregelen zullen niet het gewenste effect leveren.

De heer **Hans Bonte** (SP) : Het debat is inderdaad fragmentarisch gevoerd. Wij moeten verder kijken dan alleen maar de uitstroom. Er zijn natuurlijk te weinig mensen aan het werk. U verwijt de VLD dat ze geen kleur bekent, maar uw positie is ook niet duidelijk. Is de CVP voorstander van een optrekken van de pensioenleeftijd ?

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Jean-Luc Dehaene pleitte reeds voor een beheersing van de uitgaven in de sociale

zekerheid. Al te veel bedrijven doen aan afslanking op kosten van de staat. Nu is het zelfs zo dat men vaak niet eens de geschikte kandidaten vindt. Het debat daarover moet breed worden gevoerd. Het is een gevoelige materie die omzichtig en uitvoerig moet worden behandeld.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Het werk geleverd in de commissie moet hier niet worden overgedaan. Het is niet de CVP die onduidelijkheden heeft laten bestaan over de werkloosheid en de brugpensioenen. Wij zijn bereid om in een breed kader dit debat te voeren.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Wij waarderen de vele goede ideeën van de minister, maar vrezen tegelijk dat hij teveel alleen wil regelen. Het project vereist nochtans een brede maatschappelijke steun. Wat de gezondheidszorg en meer bepaald het Bijzonder Solidariteitsfonds betreft, dreigt zelfs de opbouw van kennis verloren te gaan.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Het wezen van het Bijzonder Solidariteitsfonds verandert niet. Bij KB wordt een lijst van pathologieën opgesteld en op grond daarvan bepaalt de medisch adviseur van het ziekenfonds of een geval eronder valt. Zijn disactio-naire bevoegdheid is dus nihil. Het gaat om gevallen die zeker en duidelijk zijn. De expertise-opbouw met het oog op de verfijning van de nomenclatuur van het Bijzonder Solidariteitsfonds zou verloren gaan. Dat is echter ook niet helemaal de taak van het fonds. Het gaat te zeer en te vaak om uitzonderlijke pathologieën die nooit in de nomenclatuur zullen terechtkomen. In de gevallen waarin een verfijning van de nomenclatuur op grond van de experimenten van het fonds, toch mogelijk is, zal dat onverminderd het geval blijven.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Het solidariteitsfonds kan ook tegemoetkomen aan uitzonderlijke aandoeningen. Afgaan op een lijst van pathologieën is gevaarlijk. Het is niet de bedoeling te verzanden in een eindeloze discussie over wat nu wel en wat niet op de lijst hoort.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Dat klopt. Ik begrijp dat het stapsgewijs doorvoeren van de hervorming vervelend is, omdat men het zicht verliest op het geheel van de operatie. Maar als de lijst is opgesteld, kunnen we erop terugkomen om ze ter discussie te stellen.

De heer **Joos Wauters** (Agalev-Ecolo) : Die discussie is al gevoerd. Het voorstel van de minister om het geheel opnieuw te bekijken, heb ik aanvaard.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Vanuit de CVP-fractie willen we deze thema's nauwgezet blijven volgen. Ook op het

legistieke vlak zouden we betrokken willen worden in grondige debatten over de partijgrenzen heen. Er dreigt een tekort van 4 à 5 percent in de ziekenzorg en we willen creatief meezoeken naar nieuwe oplossingen.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Het financieel evenwicht van de sociale zekerheid in het algemeen en van de ziekteverzekering in het bijzonder, is al twee decennia het zorgenkind van de overheid. De toekomst blijft er problematisch uitzien. De minister wil bijvoorbeeld de uitgaven in de farmaceutische sector beperken. Afrika kan ons op dat vlak iets leren. Zij traden in discussie met de sector en konden voor de aidsbehandelingen de prijs tot tien procent herleiden. Ook bij ons kosten de nieuwe geneesmiddelen bijzonder veel. Een oplossing moeten we wellicht op Europees niveau verwachten : alleen op dat vlak kunnen we de grote farmaceutische inkomsten aan.

Wat we nu zien is een koppeling van de onderschatting van de uitgaven aan een verhoging van de inkomsten. Het is wel positief dat eindelijk de minimale klinische gegevens aan financiële gegevens worden gekoppeld. Nu willen de ziekenhuizen zich immers zoveel mogelijk middelen toe-eigenen. De koppeling geeft alleen indicaties over de ziektekosten. Het optrekken van de budgetten op basis daarvan is delicaat.

De minister vereenvoudigt een aantal structuren, zoals was beloofd in het regeerakkoord. Een van de versoepelingen betreft het Bijzonder Solidariteitsfonds. Toch blijft hier voorzichtigheid geboden. Zou men de automatische terugbetalingen van dat fonds niet beter in de nomenclatuur opnemen ? Nu wordt de betoelaging een concurrentiemiddel tussen de ziekenfondsen.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De motivatie van de CVP ter zake is anders, namelijk dat bepaalde producten niet meer in de nomenclatuur zouden terechtkomen.

De heer Valkeniers wil eigenlijk door de goedkeuring de minister de kans bieden een systeem van favoritisme op het getouw te zetten via de adviserende geneesheren.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Neen. De heer Goutry moet me laten uitspreken. De minister moet volgens mij na één jaar een rapport opstellen over de reacties van de verschillende ziekenfondsen op dit specifieke artikel van de programmawet.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Dat is een goed voorstel. Ik ga ook akkoord met de suggestie voor een geneesmiddelenbeleid op Europees niveau.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Waarom steunt de heer Valkeniers dat Bijzonder Solidariteitsfonds als hij er toch zoveel kritiek op levert ?

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Wij willen een snellere en efficiëntere behandeling én een evaluatie na één jaar. Niet alle adviseurs-geneesheren zijn even gewetensvol en onafhankelijk bij het toekennen van invaliditeitsgraden van de ziekenfondsen. Er zal voortaan sneller kunnen worden gereageerd bij overschrijding van de budgetten.

De administratieve hervorming van het Riziv wordt stap voor stap gerealiseerd. Waarom wordt echter niet meer ingegaan op vaststellingen van de controlediensten in verband met de werking van de ziekenfondsen en de verzekeringsinstellingen ? Ik mis ook een aantal bijzondere taken voor deze controlediensten. Ik denk bijvoorbeeld aan het verbod op samenwerkingsverbanden. Vraag is trouwens of dit verbod op Europees vlak zal kunnen overleven. (*Applaus*)

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Deze programmawet heeft op diverse beleidsdomeinen betrekking. Ik mis wel een belangrijk punt, met name de normering van de zendapparatuur, meer bepaald de omzetting van de richtlijn R & TTT-apparatuur. Europa heeft een richtlijn voor de certificatie van zend- en ontvangstapparatuur uitgevaardigd, waardoor de sector zelf de door haar geproduceerde en gecommmercialiseerde apparatuur moet certifiëren. Dat is een wijziging ten aanzien van het vroegere systeem.

De wijziging van de aanpak op Europees niveau past bij de aanpak van de minister voor Telecommunicatie, de heer Daems. Hij wil de sector zelf responsabiliseren via autoregulering en eventueel bestraffen via administratieve boetes. De achterstand bij het omzetten van de richtlijn werd echter niet weggewerkt, wel integendeel.

Het verschuiven van een strafrechtelijke controle en bestraffing naar zelfregulering vinden wij niet in het ontwerp terug. Wij dienden daarom een amendement in op het artikel 109 quater van de wet van 21 maart 1991. Minister Daems en het BIPT geven ons principieel gelijk. Dat blijkt uit het commissieverslag. Toch wil de minister het amendement nu niet steunen.

Minister Daems verklaarde dat er initiatieven zouden worden genomen om via de programmawet de regulering, autoregulering of coregulering te organiseren, zodat ik mijn amendement heb teruggetrokken. Ik heb de minister op 25 mei hieraan herinnerd, waarop hij verklaarde dat "de materie nog vóór het reces in de programmawet zou worden geregeld". Belofte maakt schuld, maar niets is blijkaar minder waar in hoofde

van deze regering. Minister Daems gaf de lacune in het wetsontwerp toe en kondigt meermaals aan dat dit via de hier nu besproken programmawet zou worden verholpen. Toch merk ik niets hiervan in deze programmawet. Hoe is dit mogelijk ? Wanneer zal deze vergetelheid van minister Daems worden rechtgezet ? Wat is een toezegging van een minister dan nog waard ?

Mevrouw **Marie-Thérèse Coenen** (Ecolo-Agalev) : Ik herinner mij de besprekingen in de commissie. Het betreft zeer technische aangelegenheden. Wanneer de wet teveel bepalingen bevat, protesteert men en nu zegt u dat zij onvolledig is ! Als u die mening toegedaan is, kan u altijd de minister interpellieren.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Het voorstel dat u doet is zinvol. Minister Daems moet uitleg verschaffen, tenzij minister Onkelinx hier en nu verduidelijking brengt.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : In het antwoord van de regering zal u ook antwoorden vinden op uw vragen.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Ik steun de vraag van de heer Leterme. Gelet op de aard van de artikelen zouden ook andere ministers bij de bespreking van deze programmawet moeten aanwezig zijn. Vanmorgen werden de rapporteringen ook al stopgezet door de voorzitter, uit respect voor de Kamer.

De **voorzitter** : Ik heb alle verslaggevers bij naam genoemd, ten minste zij die in de zaal waren.

Mevrouw **Marie-Thérèse Coenen** (Ecolo-Agalev) : Mag ik u er toch op wijzen dat ik aanwezig was om 10 uur en dat ik een verslag had voorbereid. Ik dacht dat men de bespreking zou beperken tot de problematiek betreffende de sociale zaken. Het verbaast me dat men een minister interpelleert die niet aanwezig is. Ik ben bereid alsnog mijn verslag toe te lichten.

De **voorzitter** : Wij hebben beslist het ontwerp in zijn geheel te bepreken.

We willen vandaag de algemene bespreking afwerken en morgen de artikelsgewijze bespreking aanvatten. De oppositie heeft echter recht op verduidelijking.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Het verslag van mevrouw Coenen heeft betrekking op een vergadering waarop minister Daems niet aanwezig was. Zij zal dat moeten toegeven. Over de tweede bijeenkomst vorige week staat geen letter in het verslag. De versie van mevrouw Coenen is dus onvolledig. De toezegging van minister Daems op 25 mei in plenaire vergadering, die ik vorige

week opnieuw en met succes trachtte los te weken, vinden wij niet in het verslag van mevrouw Coenen terug. Dat moet worden rechtgezet.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : In het licht van de uitspraken van de heer Leterme, wil ik hierbij een toelichting geven ...

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : De voorzitter heeft vanochtend verklaard dat alle beleidsdomeinen uit de programmawet vandaag aan bod konden komen. De bevoegde ministers konden dan toch verwachten dat ze in de loop van dag hier aanwezig dienden te zijn.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Ik heb net minister Daems gecontacteerd, aangezien om zijn aanwezigheid hier gevraagd wordt. Hij kan hier om 20.30 uur zijn om de gewenste toelichting te geven.

De **voorzitter** : Ik stel voor dat de heer Leterme zijn precieze vragen aan de heer Daems stelt.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Dat is grof. Bij de bespreking deze voormiddag van de programmawet betreffende de zijn bevoegdheden was minister Daems afwezig.

De **voorzitter** : Hij was er wel tijdens het verslag.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Ik wil de toezeggingen van minister Daems in verband met de omzetting van de R&TTT-richtlijn, die niet in het verslag van mevrouw Coenen staan, tijdens deze bespreking door hem horen bevestigen. (*Applaus*)

De **voorzitter** : Ik informeer u dat het punt 9 "wetsontwerpen en voorstellen waarvan het verslag zal rondgedeeld worden" dat zich op de agenda van de plenaire vergadering van donderdag 13 juli 2000 om 14.15 uur bevindt, op dit ogenblik de volgende punten omvat :

1. – Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, alsmede van het Kieswetboek, nrs 775/1 tot 4 ;

– Wetsvoorstel (de heren Bruno Van Grootenbrulle en Claude Eerdeken) tot wijziging van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, nr. 290/1.

2. Wetsvoorstel (de heren Denis D'hondt, Willy Cortois, Dirk Van der Maelen, Jef Tavernier en mevrouw Karine Lalieux) tot aanvulling van de wet van tot beperking met de helft van de devolutieve kracht van de lijststemmen en tot afschaffing van het onderscheid tussen kandidaat-titularissen en kandidaat-opvolgers voor de ver-

kiezing van de provincie- en gemeenteraden en het Europese Parlement, nrs 791/1 en 2.

3. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, en met de bijlagen I, II, III en IV, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992 (overgezonden door de Senaat), nrs 741/1 tot 3.

4. Wetsvoorstel (mevrouw Els Van Weert en de heren Danny Pieters en Karel Van Hoorebeke) tot wijziging van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van de onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de ministers, gewezen ministers en ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de wetgevende Kamers, nrs 454/1 en 2.

5. Wetsvoorstel (de heer Dirk Pieters) tot wijziging van artikel 5 van het Wetboek van de met de inkomstenbelasting gelijkgestelde belastingen, nrs 51/1 en 2.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Ik beperk mij tot het hoofdstuk over de werkgelegenheid. De VLD veheugt zich over een aantal gunstige kleine aanpassingen van de reglementering. Ik vermeld onder meer de uitbreiding van de vermindering van de werkgeversbijdragen voor de lagere inkomens en de maatregelen ten voordele van de tuinbouwers.

Er wordt een maatregel vooropgesteld inzake de au pairs : men wil hen het statuut van dienstbode toekennen. Ik stel me hier vragen bij. Wat zijn de consequenties hiervan op het vlak van de sociale rechten en op het vlak van de verloning ? Au pairs moeten een aangepast statuut krijgen.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : In de commissie bevestigde de minister op onze vraag dat zij recht hebben op het minimumaandloon, op basis van een uurloon vermenigvuldigd met de prestaties. Wij delen dezelfde bekommernis, doch ik stel vast dat u zeer voorzichtig blijft in uw stellingname.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Wij moeten ervoor zorgen dat het Belgische au pairstatuut werkbaar is en niet een vreemde eend in de bijt wordt.

In deze programmawet wordt het oude dienstenchequessysteem begraven. De VLD is echter voorstander van zo een dienstenchequessysteem. Wij weten dat een nieuw systeem in de maak is.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Waarom heeft de VLD dan het been stijf gehouden, toen de CVP in de commissie voor Sociale Zaken een aantal concrete maatregelen inzake de dienstencheques voorstelde ?

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Wij hebben dit in de commissie besproken. Ik heb uiteengezet waarom ik de dienstencheques niet met één pennentrek heb afgeschaft maar nieuwe gebruikers geen toegang tot de oude regeling gaf.

De kosten waren te hoog en de weerslag voor de werkgelegenheid te onbeduidend. De regering ging akkoord met een nieuw ontwerp dat op dit ogenblik in de Nationale Arbeidsraad wordt besproken.

Wij zullen nog de gelegenheid hebben het in de commissie voor de Sociale Zaken te bespreken. De eigenheid van het systeem bestaat erin dat het de samenwerking tussen het federale niveau en de Gewesten bevordert op grond van een erkenning van de activiteit door die laatste.

De door de overheid vrijgemaakte middelen komen bovendien rechtstreeks ten goede aan de werkgelegenheid.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Wij hebben de minister daarover in commissie ondervraagd, zonder echter in nodeloze herhaling te vervallen.

De uitvoering van de nieuwe cheques lijkt ons een goede zaak. Wel moeten ze evenwaardig zijn aan de PWA-cheques op het vlak van de fiscale behandeling. De doorstroming van werklozen naar de reguliere arbeidsmarkt moet ook de nodige aandacht krijgen. We dienen ons af te vragen of bepaalde vrijstellingen voor werklozen in een PWA-statuuat die doorstroming niet in de weg staan. Vooral laaggeschoolden komen voor de dienstencheques in aanmerking. Er zal dus voor de nodige opleiding moeten worden gezorgd.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Bent u het ermee eens dat de dienstencheques niet langer een toepassing zijn in de commerciële sector ?

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Wij waren niet tegen de dienstencheques, maar ze hebben hun doel gemist. We moeten dus andere middelen zoeken om de werkloosheid te bestrijden.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Dat was maar één element. Een belangrijk element was ook de strijd tegen het zwartwerk. Als je de cheques tot de zachte sector beperkt, verlies je die troef.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : In het ontwerp dat nu met de sociale gesprekspartners wordt besproken, worden privébedrijven helemaal niet uitgesloten. De bedrijven zullen echter door de Gewesten worden erkend.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : De minister hoeft ons niets op de mouw te spelden. Commerciële ondernemingen kunnen niet in het systeem stappen.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : De negatieve ervaringen met de koppelbazen moeten ons aanmanen tot voorzichtigheid wat de werkgeversgroeperingen en de invoeginterim betreft.

Het inzetten van een pool van werknemers heeft voordelen voor de werkgevers, die steeds over de nodige werknemers kunnen beschikken, voor de overheid en voor de werknemers. De interimsector zal daarenboven meer geneigd zijn om in opleiding te investeren.

De doelgroep blijft beperkt : het gaat om langdurige laaggeschoolde werklozen. Nochtans zou ook de horeca van een dergelijk systeem gebruik kunnen maken. Hopelijk wordt de doelgroep op termijn verruimd. Voor de uitzendsector is een wijziging van de wet van 24 juli 1987 nodig. Werkgevers zullen zoeken naar het meest efficiënte alternatief. De vrees bestaat dat werkgeversgroeperingen niet van de grond zullen komen, omdat die te veel kosten en rompslomp zullen meebrengen. Een grondige opvolging is nodig.

Er zijn aanzetten om de arbeidsmarkt te moderniseren en om laaggeschoolde werknemers meer kansen te geven. Daarom zal de VLD ook deze bepalingen goedkeuren.

De heer **Jo Van Eetvelt** (CVP) : In deze programmawet wordt ook over de arbeidsbedrijven gesproken. Ik wil aandacht vragen voor De Post. Een leemte is de regeling voor het verliezen van poststukken. De Post nam hiervoor nooit de verantwoordelijkheid op. Sinds 1999 is De Post onderhevig aan het gewone aansprakelijkheidsregime.

Uit het jaarverslag van de ombudsdienst van De Post blijkt dat de Raad van State kritiek had wegens bevoegdheidsoverschrijding. Wij betreuren dat deze problematiek niet werd opgelost in het kader van deze programmawet en dat de heersende onduidelijkheid aansleept.

België moet de Europese liberalisering volgen, liefst goedschiks. Het werkritme van De Post mag echter niet in gevaar komen. Wij hebben dan ook vragen bij het voorstel van de heer Bolkestein om de liberalisering versneld door te voeren.

De universele dienstverlening mag niet worden uitgehouden. Wij dienen ons af te vragen wat de gevolgen zullen zijn van een versnelde liberalisering op de universele

dienstverlening, op de bedrijfseconomische resultaten en op het werkritme.

Tegen deze plannen rees verzet in het Europees Parlement en in verschillende Europese landen. Het standpunt van onze regering kennen wij niet. De universele dienstverlening mag niet minimalistisch zijn. We hadden de minister een overzicht gevraagd van de invulling ervan in de verschillende Europese landen. Wij rekenen daarop. Wie moet deze universele dienstverlening verzorgen ? Wie moet ertoe bijdragen ? Sociale overwegingen zijn hierbij even groot als economische overwegingen. De tewerkstelling bij De Post wordt het best gegarandeerd als de universele dienstverlening bij het huidige overheidsbedrijf blijft. (*Applaus*)

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Twee artikelen, namelijk 229 en 230, uit de programmawet kwamen aan bod in de commissie Bedrijfsleven. Zij betreffen de voorlopige financiering van het CREG, het orgaan voor de regulering van de liberalisering van elektriciteit en gas. De wet van 29 april 1999 over de liberalisering van de elektriciteitsmarkt voorzag weliswaar in de mogelijkheid van een voorlopige financiering, maar in België bestaat er nog geen liberale markt ook niet voor de grote bedrijven. Daarom kan er enkel een voorlopige financiering bestaan. De Belgische markt moest inzake elektriciteit – na één jaar uitstel – open zijn op 19 februari. De nodige uitvoeringsbesluiten zijn er nog niet. Bovendien wil de regering nog wijzigingen aanbrengen, maar ze maakte geen gebruik van de gelegenheid die deze programmawet haar bood.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Waarom heeft men deze kans niet aangegrepen ?

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : In de commissie voor het Bedrijfsleven bespraken wij twee artikelen over de voorlopige financiering van de CREG. De CREG kan niet via heffingen worden gefinancierd, zoals de wet voorschreef, omdat er nog geen liberalisering is.

De opening van de markt hangt af van een hele reeks KB's over het beheer van het transmissienet, die nog moeten worden genomen. Het gaat over de netbeheerder, een technisch reglement, een tariefstructuur en richtlijnen van de overheid. We wachten nog op al die cruciale KB's.

De regering is wel voor een versnelde liberalisering, maar liet na de nodige maatregelen te nemen. De grote bedrijven hebben zelfs stappen ondernomen bij de Europese Commissie.

De regering besliste op 30 juni over twee ontwerpbesluiten voor een versnelling van de liberalisering. Door

gebrek aan een transmissienetbeheerder kan deze echter niet worden doorgevoerd. Volgens de CREG zijn de besluiten te beperkend. Bovendien werd de versnelling van de liberalisering intussen met 6 maand uitgesteld.

De transmissienetbeheerder zou volgens de wet voor 20 jaar worden aangesteld. Op 4 april besliste de regering deze voor 2 jaar aan te wijzen. Kan dit zonder wetswijziging? Deze werd niet doorgevoerd in de programma-wet.

Uit de adviezen van de CREG blijkt dat haar zelfs nog niet werd gevraagd haar *corps business* uit te oefenen. De wet voorziet ook in een algemene raad voor de CREG. Op 5 april werd beslist het KB over de samenstelling ervan aan te passen. Volgens de staatssecretaris moet ook de wet worden aangepast om de milieuorganisaties erbij te betrekken. Geen van beide zaken gebeurde, ook niet in de sociale programmawet, en er is geen algemene raad. Wie houdt het tegen?

Er zijn samenwerkingsakkoorden nodig met de Gewesten, zoniet dreigen er conflicten. Federale en gewestelijke vergunningen moeten op elkaar zijn afgestemd. Iemand moet het overleg starten en concertatie zal niet voldoende zijn.

De CVP-fractie heeft zich in de commissie onthouden omdat de CREG moet kunnen werken. Wij gaan niet akkoord met de vertraagde uitvoering van de liberalisering. (*Applaus*)

- De vergadering wordt geschorst om 19.31 uur.

- Ze wordt hervat om 20.30 uur.

De heer **Herman Van Rompuy** (CVP) : Ik zal het hebben over de zogenaamde actieve welvaartsstaat, een begrip dat zo dierbaar is voor deze paars-groene meerderheid. Er bestaan voor dit begrip heel wat definities. Aan welke definitie heeft deze meerderheid gedacht? Een eerste mogelijkheid is het samengaan van het economische en het sociale. Het is wel eigenaardig dat deze verzoening er dan pas zou komen zo'n 50 jaar na de creatie van de sociale welvaartsstaat, gedragen door het Rijnlandmodel.

Tweede mogelijkheid : het begrip actieve welvaartsstaat komt neer op een activeren van de werkloosheidsuitkeringen. Maar dit zou voorbijgaan aan de 26.000 voltijdse betrekkingen die een gevolg zijn van de Smet-plannen en de PWA-banen uit de vorige legislatuur. Ik heb de statistieken niet gecontroleerd of er het laatste jaar nog tewerkgestelden bijgekomen zijn bij dat cijfer van 26.000. Collega Peeters knikt instemmend nu ik aanvoer dat wij in de voorbije periode grote inspanningen deden inzake activering van de werkloosheidsuitkeringen.

De heer **Hans Bonte** (SP) : Er werden de voorbije jaren wel inspanningen geleverd, maar ook in de jaren '30 werden werkloosheidsuitkeringen geactiveerd. Ik verwijs naar het plan-De Man en de tewerkgestelde werklozen. Ook nu willen wij werklozen weer inschakelen.

De heer **Herman Van Rompuy** (CVP) : Wij hebben na de jaren '30 ook nog de BTK's, de DAC's en de Hansenne-experimenten gelanceerd. Wij spreken dus met kennis van zaken.

Men wil de sociale zekerheid betaalbaar houden door ouderen aan te zetten langer te werken en de werkloosheidsvallen te dichten.

Ik herinner mij dat in de vorige legislatuur de welvaartsval wettelijk werd tegengegaan. Ik denk aan het opdrijven van de pensioenleeftijd en het optrekken van de minimumleeftijd voor brugpensioneerden. Met andere woorden : het bestrijden van de welvaartsval is zeker al ingezet de tijdens vorige regering.

Ik heb de indruk dat deze regering de actieve welvaartsstaat zo aan het overladen is, dat ze die juist helemaal uitholt. Men sleurt er vanalles bij dat er niets mee te maken heeft.

Hoe kan nu de actieve welvaartsstaat worden omgebogen tot een creatieve welvaartsstaat? Het staat vast dat we vandaag geconfronteerd worden met een drietal spectaculaire sociale veranderingen. Zo is de situatie op de arbeidsmarkt spectaculair omgeslagen; bedrijven – zeker in bepaalde regio's – worstelen met een probleem van arbeidsschaarste.

Die arbeidsschaarste wordt ernstig. Er zijn nog knelpunten die van cruciaal belang zijn voor de toekomstige economie : een tekort aan geschikte mensen, een tekort aan vestigingsplaatsen en expansieruimte en een tekort aan mobiliteit. De arbeidsschaarste verhoogt de werkdruk : we zijn met minder mensen voor hetzelfde of meer werk. De conjuncturele herleving doet ons weliswaar terugvallen op de structurele werkloosheid : wie vroeger niet aan de bak kon komen, kan dat nu wel door de herleving.

De problematiek van de arbeidsschaarste vergt een allesomvattend beleid. De voorbije legislatures werden grote inspanningen gedaan inzake opleiding en vorming. De werkgevers hebben zich hiertoe geëngageerd. De schaarste aan informatie waar we nu mee worden geconfronteerd, is eigenlijk een gevolg van een verkeerd onderwijsbeleid. Wellicht had men preventief, of eventueel met contingenteringen, moeten optreden.

Tweede knelpunt : de mobiliteit. Het is toch vreemd dat er tussen Vlaanderen en Wallonië veel minder arbeids-

mobiliteit bestaat dan tussen Vlaanderen en Frankrijk. Dit is natuurlijk deels te verklaren door fiscale redenen. Er werken bijvoorbeeld meer Fransen in West-Vlaanderen dan Walen in Vlaams-Brabant. Dit veranderen is al een deel van de oplossing voor de arbeidsschaarste.

Ik ben ervan overtuigd dat de economische hoogconjunctuur nog een tijdje zal blijven duren. Ik ben wat dat betreft een aanhanger van de Kondratjev-cyclus : 25 jaar economische crisis gevolgd door 25 jaar welvaart. Gevolg : de ruime tewerkstelling zal nog geruime tijd voor ernstige tekorten op de arbeidsmarkt blijven zorgen.

De arbeidsdruk is een van de ziektes van onze maatschappij, met talrijke negatieve gevolgen voor het welzijn van de bevolking. Dit is een uitdaging. De arbeidsschaarste verhoogt de arbeidsdruk, terwijl de roep naar meer vrije tijd en een hechter gezinsleven toeneemt. We staan hier voor een dilemma. Minister Hansenne heeft voor de roep naar vrije tijd de loopbaanonderbreking ingesteld, maar nu staan we voor het feit dat er niet in de vervanging van die mensen kan worden voorzien. Die problematiek wordt uiteraard nog versterkt door de mondialisering van de economie.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Ik heb geen moeite met de vaststellingen van de heer Van Rompuy, ook niet met die betreffende de situatie in het verleden. Hij gaat uit van een schaarste op de arbeidsmarkt. Er is weliswaar een significante daling van het aantal werklozen, vooral dan in Vlaanderen, maar we hebben toch nog altijd 360.000 volledig uitkeringsgerechtigde werklozen, de bruggepensioneerden en niet-uitkeringsgerechtigde werklozen niet meegerekend. Volgens het Planbureau en de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid is er zelfs een probleem om aan de vraag naar arbeidskrachten te voldoen.

Wat de stress op het werk betreft – een zeer reëel probleem – moeten we, om meer mensen voor een baan warm te maken, de werkuren beter op het privé-leven afstemmen. We mogen ons niet louter toespitsen op kwalificaties en doelgroepen, we moeten een ruimer werkgelegenheidsbeleid voeren.

In de non-profitsector wordt hierover nagedacht. Moeten die maatregelen niet uitgebreid worden ? Het moet mogelijk zijn de arbeidstijd zodanig in te richten dat iedereen zich kan ontplooien.

De heer **Herman Van Rompuy** (CVP) : De hele problematiek van de arbeidsdruk kunnen we maar goed opvangen als we de arbeidsschaarste kunnen opvangen. Anders kunnen we het economische en het persoonlijke en familiale niet verzoenen. In het geheel van

de arbeidsplaatsen moet er ook arbeidsvreugde zijn. Ook dat kan een deel van de druk wegnemen en een deel van de vraag naar bijkomende vrije tijd. Op dat vlak zijn al stappen gezet en het probleem wordt erkend in een aantal CAO's.

Het begrip actieve welvaartsstaat wordt te weinig met economische elementen verbonden. Wij hebben nog altijd een technologische achterstand op de Verenigde Staten. Ik ben blij dat men op de top van Lissabon stappen heeft gezet. Nieuwe bedrijven moeten zoveel mogelijk kansen krijgen. Vlaanderen heeft te weinig "starters", slechts de helft ten aanzien van Nederland of de Verenigde Staten. De kenniseconomie moet afhangen van nieuwe ondernemers in een aangepast economisch klimaat en met een aangepaste vorming. De actieve welvaartsstaat behelst dus ook de economische factor, die deels een gemeenschapsbevoegdheid is.

De heer **Hans Bonte** (SP) : Er zijn nogal wat parallellen tussen de cretieve maatschappij en de actieve welvaartsstaat en wat daarover in het regeerakkoord te lezen staat.

De vroegere optrekking van de brugpensioenleeftijd veranderde niets aan de ondertewerkstelling van de ouderen, zoals de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid vaststelde. Wat denkt de spreker over een dergelijke maatregel om de arbeidsschaarste aan te pakken ?

De heer Van Rompuy heeft het over loopbaanonderbreking om de arbeidsdruk te verlagen, maar weet niet goed hoe deze te verzoenen met de problematiek van de arbeidsschaarste. Moet de vervangingsplicht dan worden herzien wanneer er geen geschikte vervanger is ?

De heer **Herman Van Rompuy** (CVP) : In de nieuwe open debatcultuur hoeft een antwoord niet meer. (*Glimlachjes*) Gedurende veertig jaar hebben wij verantwoordelijkheid gedragen. Vanuit de oppositie moet ik niet voor elk probleem direct een oplossing aandragen. Ik neem nu de tijd voor reflecties.

Op de eerste plaats moet men een aantal pistes volledig bewandelen : de klassieke : vorming, onderwijs ; daarnaast meer mobiliteit, ten derde de herintrede van mensen die, zonder in de werkloosheidsstatistieken voor te komen, beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Het optrekken van de brugpensioenregeling is meer dan gecompenseerd door de maatregelen met betrekking tot de oudere werklozen. De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid vraagt om ons daarover te bezinnen. We moeten zijn suggesties ernstig nemen.

Voor een aantal categorieën geldt de vervangingsplicht niet in geval van korte onderbreking. Halsstarrig vasthouden aan de vervangingsplicht zou de loopbaanonderbreking op termijn onhoudbaar maken, zodat de verzoening tussen gezin en arbeid onmogelijk wordt.

Ik betreur dat minister Vandenbroucke pas nu binnenkomt, want ik heb net een overzicht gegeven van de mogelijke definities van de actieve welvaartsstaat, dat een containerbegrip is geworden.

Via arbeidsdruk, arbeidsschaarste en de verzoening tussen economie en gezin heb ik aangetoond dat de actieve welvaartsstaat een creatieve welvaartsstaat kan worden. (*Applaus op alle banken*)

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : De goedgekeurde tekst schrikt ons wel wat op. Volgens artikel 168 bis kan de Koning *alle* nuttige maatregelen treffen om de globale activiteitsgraad te verhogen. De machtiging verstrijkt op 30 juni 2001. Dit lijkt sterk op een volmacht. In het verslag wordt bevestigd dat het gaat om *alle* maatregelen die de activiteitsgraad in het openbaar ambt kunnen verhogen. Zowel het artikel zelf als het verslag wijzen dus op een exhaustieve bevoegdheid.

In de periode 1995-1996 werd krasse taal gesproken over de kaderwetten door huidige regeringsleden. De heer Daems heeft dag en nacht gestreden. De huidige meerderheid luistert echter niet naar de woorden die toen werden gesproken. De macht van het getal primeert op wet en Grondwet.

Met bijzondere machten moeten we volgens artikel 105 van de Grondwet selectief en zuinig omgaan. Het Parlement is exclusief bevoegd voor wetgeving. Afwijkingen zijn slechts mogelijk in crisissituaties, bijvoorbeeld in geval van oorlog. Dat is niet het geval : wij beleven een periode van hoogconjunctuur ; de Vlaamse regering nam voor de welzijnssector maatregelen die haaks staan op wat nu voor het onderwijs wordt beslist.

In geval van een crisissituatie zijn volmachtbesluiten mogelijk voor zover ze beperkt zijn in de tijd. Hier wordt niet aan die voorwaarde voldaan, want ze gelden voor een jaar.

De doelstellingen zijn evenmin duidelijk omschreven. De Raad van State wees er in het verleden herhaaldelijk op dat dat noodzakelijk was. Wat is de precieze bedoeling van artikel 168 bis ?

De doeleinden van dit artikel zijn nergens te vinden. Wat wil men eigenlijk bereiken ? Kan de indiener van het amendement, de heer Wauters, dat verduidelijken ? Blijkbaar niet. Voor welke aangelegenheden geldt de machtiging ?

"Alle nuttige maatregelen" zegt de tekst. Dat is veel te ruim.

We kunnen de tekst dus niet aan de Grondwet toetsen, we kunnen de wenselijkheid niet beoordelen, bij gebrek aan precisie.

Alle vereiste voorwaarden zijn er om de rechterlijke toetsing mogelijk te maken. Dat is in dit geval niet mogelijk. Men creëert zo rechtsonzekerheid.

De vierde voorwaarde in de rechtsleer om de prerogatieven van de wetgever aan te tasten is dat de machtiging niet mag ingaan tegen internationale normen, tegen supranationale normen en tegen bevoegdheden die door de Grondwet zijn toegewezen. Eerlijkheidshalve moet ik toegeven dat aan die voorwaarde wel is voldaan. Artikel 168 haalt dus 1 op 4, en dan is geen deliberatie mogelijk.

Artikel 168bis is ongrondwettelijk. De Grondwet is geen vodge papier. Wie zei dat ook weer ? Tijdens de vorige regeerperiode had men het over de begrafenis van de parlementaire democratie. Daarbij denk ik aan paars. Paars heeft inderdaad voor een begrafenis gezorgd.

Als dit artikel wordt goedgekeurd, zullen we de leerkrachten erop wijzen wie daarvoor verantwoordelijk is. Dan zal collega Wauters het lachen wel vergaan.

Het KB van 3 april 1997 betreffende de responsabilisering van de openbare instellingen was erop gericht deze meer autonomie en faciliteiten inzake verloning te verlenen. Het KB, dat eigenlijk vooruitliep op de Copernicus-hervormingen, zou tegen april worden uitgevoerd. Dat is op heden nog niet het geval, wat te maken heeft met het feit dat men verder wil gaan met de uitvoering van het Copernicusplan. Waarom staan artikel 126 en 127 dan in deze programmawet vermits de uitvoering van het KB binnen afzienbare termijn is aangekondigd ? (*Applaus bij de CVP*)

De heer **Joos Wauters** (Agalev-Ecolo) : Programmawetten hebben altijd iets van een vergaarbak. Ook nu weer bevat het ontwerp budgettaire omzettingen van beleidsmaatregelen, ook nu weer wordt een aantal politieke knopen doorgehakt, die men beter in afzonderlijke wetten zou hebben behandeld. Wij vragen om in de toekomst zorgvuldiger te zijn. Wij zijn altijd bereid om alle wetsontwerpen de behandeling te geven die ze verdienen.

De programmawet bevat veel goede dingen. Er wordt onder meer uitvoering gegeven aan akkoorden tussen de regering en de sociale partners.

De regering heeft er goed aan gedaan het uitbesteden van werknemers te beletten. De kansen op arbeid voor iedereen moeten worden verhoogd.

Toch willen we erop wijzen dat de paritaire comités zorgvuldig moeten worden gekozen. De minister zal de beschikbare informatie doordacht moeten afwegen, om ervoor te zorgen dat de sociale verworvenheden niet verloren gaan.

Arbeid draagt bij tot zelfrealisatie. In het verleden was er vaak een tekort aan arbeid, waardoor sommigen niet aan werk raakten of vroegtijdig werden uitgestoten. De TBS-maatregelen in het onderwijs kaderden in die context. Bij de 55-plussers ontstond aldus een verwachting op brugpensioen, hoewel zulks niet strookte met de oorspronkelijke doelstellingen, namelijk jongeren aan werk helpen. Het onderwijs is illustratief voor andere economische sectoren.

Flexibiliteit moest steeds uitgaan van de werknemers. Voor ons staan de kwaliteit van de arbeid en van de combinatie van arbeid met gezin en met leven centraal.

De discussie hierover moet opnieuw worden aangevat. De activiteitsgraad is geen absoluut gegeven. De hele loopbaan moet in aanmerking worden genomen. We zijn op zoek naar een nieuw evenwicht. De autonomie van tijdsbesteding houdt een keuzemogelijkheid in. De meerderheid is erin geslaagd de opening voor verdere discussie te creëren. Alle actoren kunnen nu hun verantwoordelijkheid opnemen. De vakbonden zijn akkoord gegaan met de voorgestelde maatregelen.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : U neemt het sociaal overleg niet ernstig. Het Comité A heeft twee keer, met een interval van amper drie dagen, een negatief advies gegeven.

De heer **Joos Wauters** (Agalev-Ecolo) : Ik stel vast dat de vakbondstop midden april van deze maatregel op de hoogte werd gebracht. Zij konden via het Comité A hun verantwoordelijkheid opnemen. Zij hebben dat niet gedaan. Ik probeer nu als politicus het debat opnieuw aan te zwengelen en de discussie in commissie te hernemen. Ik meen dat wij nu echt evolueren naar een nieuwe maatschappij. (*Applaus Agalev-Ecolo*).

De **voorzitter** : Dit was de laatste van twintig sprekers in deze algemene bespreking. Vooraleer de regering het woord neemt, kan de heer Leterme zijn technische vraag aan minister Daems kort toelichten.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Ik betreur het dat ik nu nog het woord moet nemen, omdat minister Daems enkele uren geleden niet aanwezig was in het halfrond.

Ik zal nog even kort terugkomen op mijn tussenkomst van daarstraks. Ik stel echter vast dat de verslaggever, die verantwoordelijk is voor de lacune in het verslag die ik aanklaag, nu schittert haar afwezigheid.

Mijn vraag ging over het omzetten van een Europese R&TT-richtlijn inzake de certificering van zend- en ontvangstapparatuur en de noodzaak aan coregulering. Het wetsontwerp dat minister Daems twee maanden geleden heeft ingediend, vermeldde niets over deze richtlijn.

In de commissie werkte ik loyaal mee aan de bespreking. Mijn amendement nummer 10 op artikel 109 quater van de wet van 21 maart 1991 heb ik ingetrokken na toezegging van de minister dat dit zou worden rechtgezet bij deze programmawet. Bij de eerste bespreking van de programmawet in de commissie Infrastructuur was de minister afwezig. Bij een tweede bespreking verwees de minister naar de Raad van State, maar in het verslag staat niets over de invoeging van een nieuw artikel in de wet van 21 maart 1991 via de programmawet. De Raad van State zou alleen inhoudelijk andere formuleringen voorstaan, niet de invoeging van een nieuw wetsartikel. Wanneer zal de minister zijn belofte waarmaken ?

Minister **Rik Daems** (*in het Nederlands*) : Over deze problematiek hebben wij het in het kader van de commissiebesprekingen al uitgebreid kunnen hebben.

Ik ben wel degelijk mijn belofte van toen niet vergeten. In het ontwerp van programmawet wordt de problematiek vermeld. Het leek me, na het advies van de Raad van State, echter opportuun een ontwerp van wet integraal te wijden aan de problematiek van de coregulering. Van daar dat het nu niet in de uiteindelijke versie staat.

Het engagement dat ik enkele maanden geleden ten aanzien van onder meer de heer Leterme heb aangegaan, zal ik in oktober nakomen via een apart ontwerp. Het BIPT zal ter zake een aantal voorbereidende werkzaamheden starten.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Ik noteer dat er een derde poging zal moeten worden ondernomen en wens de minister daar veel succes mee. Terloops wijs ik erop dat het voorontwerp dat voor advies aan de Raad van State werd overgemaakt de herformulering van artikel 109 quater bevatte. Nadien is dat gesneuveld.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De meerderheid is hier grotendeels afwezig. Hoe zal men dit alles meedelen aan de afwezigen ?

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Ik onthou hieruit vier grote vragen, waarop ik later zal terugkomen.

Moeten de au pair-jongeren een nieuw statuut krijgen ? Ik vind van wel. In de huidige wetgeving worden zij niet als werknemers beschouwd, maar de vereiste laat veronderstellen dat men ze als werknemers beschouwt. Zij helpen de gezinnen in grote mate voor wat de huishoudelijke taken betreft. De regering wil ze een statuut verlenen dat hen beschermt tegen de misbruiken zoals die welke bij de mensenhandelfilières werden vastgesteld en dat hen recht geeft op een sociale bescherming tijdens de duur van hun verblijf. Wij zullen dat statuut via een koninklijk besluit wijzigen. De vermelding van die jongeren in de programmawet kan worden verklaard door het feit dat als men de betrokkenen een statuut verleent, er voor hen ook een minimumloon wordt ingevoerd.

De programmawet voert de mogelijkheid in van een totale vrijstelling van sociale bijdragen en een gunstig fiscaal statuut.

Wat de inschakeling van kansarmen op de arbeidsmarkt betreft, moeten er originele oplossingen komen, in de vorm van inschakelingsbedrijven en de verenigingen van ondernemingen, die niet uitsluitend voor uitkeringsgerechtigde werklozen moeten worden voorbehouden. Er rijst een probleem op het stuk van de toepassing, aangezien die maatregelen erop gericht zijn de werkloosheidsuitkeringen te activeren. Bij koninklijk besluit zal worden bepaald wie voor die maatregelen in aanmerking komt. Men vraagt alsmaar meer flexibiliteit van de werknemers : er is derhalve een evaluatie gepland.

Wat de verhoging van de activiteitsgraad van de meest kansarme doelgroepen betreft, begint alles bij preventie, bij de opleiding dus. Bij het begin van het parlementaire jaar zal een interministeriële conferentie rond het thema werkgelegenheid-opleiding worden gehouden. In de IT-sector is er een tekort aan 42.000 mensen.

De coördinatie met de Gewesten moet worden voortgezet. In de toepassingsmodaliteiten zal rekening moeten worden gehouden met de verschillende situaties in de drie Gewesten. Tevens moet het mobiliteitsprobleem bestudeerd worden, en we moeten nagaan waarin geïnvesteerd kan worden om de mobiliteit te verbeteren of om gewoonweg voor mobiliteit te zorgen.

De bijzondere banenplannen zullen worden voortgezet ; we moeten immers inspelen op de evolutie van de arbeidsmarkt. Wel moeten de onderscheiden plannen vereenvoudigd worden. We hebben een algemeen banenplan in het vooruitzicht gesteld. Er wordt aan gewerkt.

Ik kom nu op de arbeidstijdinrichting.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Banenplannen zijn inderdaad doorheen de jaren een complex geheel

geworden. Vandaar dat er wetsvoorstellen werden ingediend om de diverse plannen te stroomlijnen. Ik hoop dat daarvan snel werk zal worden gemaakt.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Dit was een gelegenheid voor een eerste dialoog in de commissie voor de Sociale Zaken. Die dialoog moet worden voortgezet.

Wat de loopbaanproblematiek betreft willen wij bereiken dat werkgelegenheidsgraad en kwaliteit van het leven samengaan.

In verband met de activiteitsgraad van de ouderen, bevestig ik dat bij het begin van het parlementaire jaar een plan zal worden voorgelegd.

Er zijn verscheidene antwoorden mogelijk. Op 18 juli ontmoet ik de sociale partners voor een openhartige dialoog.

In de ziekenhuissector werden originele oplossingen voorgesteld. Het komt erop aan de werklozen opnieuw voor een baan te motiveren.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : De minister meldt dat zij op 18 juli met de sociale partners overlegt over de activering en de loopbaanonderbreking. Dat zal leiden tot een nota in september en nadien tot een wetsontwerp. Krijgt de commissie Sociale Zaken de kans om daarover te debatteren vooraleer een wetsontwerp in de klassieke tegenstelling meerderheid-oppositie wordt besproken ? Het kan niet dat het overleg met de sociale partners wordt misbruikt om het Parlement buitenspel te zetten.

Minister **Laurette Onkelinx** (*in het Frans*) : Ik sta ter beschikking van de Kamer voor een dergelijk debat. Ik merk op dat men een programma vraagt voor de ouderen. Als de commissie een algemene bespreking wil houden nog voor een wetsontwerp is ingediend, zie ik er geen been in dat zulks zo spoedig mogelijk gebeurt.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : In de commissie werd over de sociale programmawet interessant en constructief gedebatteerd. Er werd een aantal amendementen van de oppositie aanvaard, onder meer inzake het bestrijden van een bepaalde politiek van grote farmaceutische bedrijven om sommige producten strategisch van de markt te nemen om ze daarna weer te lanceren.

De heer Van Rompuy heeft interessante dingen gezegd over het principe van de actieve welvaartsstaat. Hij zegt dat het om een te vaag begrip gaat, maar geldt dat ook niet voor het traditionele begrip welvaartsstaat ? Er is

niets verkeerd om een nieuw begrip te lanceren, ook al sluit het aan bij een lange traditie. We willen een fenomeen, dat wij natuurlijk niet zomaar uit onze hoed toveren, gewoon nauwkeuriger omschrijven.

Verschillende sprekers accentueerden terecht dat dit zeer kwalitatief en niet louter boekhoudkundig moet worden ingevuld. De wijze waarop de professionele activiteit en onze levenscyclus in functie daarvan worden georganiseerd, is een nieuw debat. Het gaat hier niet alleen over werken, maar over het verzoenen van werk en andere vormen van zingeving, ook in het persoonlijk leven. Wij gaven tot op heden veel aandacht aan puur economische en monetaire elementen zoals de werkloosheidsvallen. De regering gaat nu over tot de kwalitatieve invulling van werk versus persoonlijk leven : nieuwe alternatieve uitstapregelingen, loopbaanonderbreking, en andere.

Over de uitstapregelingen werd in commissie uitvoerig van gedachten gewisseld. We moeten de mogelijkheden aanpassen aan een aantal typische fenomenen van onze maatschappij : mensen worden nu uitgeperst tot hun vijftigste en daarna wordt er niet meer in hen geïnvesteerd. Deze vicieuze cirkel moeten we trachten te doorbreken. De loopbaanproblematiek is zo belangwekkend dat de Kamer dit uitvoerig moet kunnen bespreken.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Ik ben ervan overtuigd dat minister Vandenbroucke gelooft in het belang van sociaal overleg. Ik betreur dat de sociale partners de kans niet krijgen in het najaar zelf hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Ik stel ook vast dat minister Vandenbroucke en minister Onkelinx er niet dezelfde mening op nahouden inzake de inbreng van het Parlement. Zij zegt "dat ze wel een ontwerp zal indienen, indien de Kamer daar tijd wil voor nemen".

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Wellicht heeft u minister Onkelinx verkeerd begrepen. Zij gaat er niet van uit dat u moet wachten op een wetsontwerp om het debat te voeren.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Toch wel. Er werd geïnsinueerd dat, aangezien wij in september niet beschikbaar zijn, het ontwerp in oktober zal worden overhandigd aan de commissie. Wij zijn echter wel beschikbaar.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijn vraag over de responsabilisering van de overheidsdiensten werd nog niet beantwoord.

Minister **Frank Vandenbroucke** (*in het Nederlands*) : Het project hervorming van de parastatalen zit al lang op een

goed spoor, ook dankzij de voorbereiding door de hoofdverantwoordelijken ervan. Wat minister Van den Bossche doet inzake het bestuur van de departementen is werkelijk een versnelling in de hervorming van het openbaar ambt, die wij in een vorige legislatuur niet konden inschatten.

Wat minister Van den Bossche ambieert is zo omvangrijk en de gevolgen voor Sociale Zaken zo groot, dat ikzelf mijn plannen terzake moet herzien. Uitvoeringsbesluiten in april bleken niet haalbaar. We moeten het statuut van parastatalen afstemmen op het bewegend statuut van het openbaar ambt. Het zal alleszins geen gemakkelijke taak zijn.

De **voorzitter** : De algemene bespreking is gesloten. We zullen morgen om 10 uur starten met de artikelsgewijze bespreking.

INOVERWEGINGNEMING VAN EEN VOORSTEL

De **voorzitter** : Ik stel u voor een wetsvoorstel in overweging te nemen, dat we gezien zijn belangrijkheid nog voor het reces moeten kunnen bespreken. Het betreft het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 26 van de wet van 25 maart 1999 betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons, ingediend door de heren Jo Vandeurzen, Karel Van Hoorebeke, Tony Van Parys, Fred Erdman, Claude Desmedt, Thierry Giet, Hugo Coveliers, mevrouw Fauzaya Talhaoui en de heren Jean-Jacques Viseur en Servais Verherstraeten. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 22.59 uur.*

– *Volgende plenaire vergadering morgen, donderdag 13 juli 2000 om 10 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Ambtsplicht : de h. Aimé Desimpel

Gezondheidsredenen : mevr. Fientje Moerman

Leden van de federale regering :

de h. Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken : met zending buitenslands

de h. Johan Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie : in het buitenland

de h. Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken : met zending buitenslands

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 12 JULI 2000

BIJLAGE 1

Mededelingen

KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMMISSIES

Wijzigingen

Wijziging voorgesteld door de VU-ID-fractie :

Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt*Plaatsvervangers*

De heer Ferdy Willems vervangen door mevrouw Els Van Weert.

Ingediende verslagen

Volgende verslagen werden ingediend :

namens de commissie voor de Financiën en de Begroting,

– door de heer Yves Leterme, over het wetsvoorstel (de heer Dirk Pieters) tot wijziging van artikel 5 van het Wetboek van de met de inkomstenbelasting gelijkgestelde belastingen : nr. 51/2 ;

– door mevrouw Fientje Moerman, over het wetsontwerp houdende diverse bepalingen betreffende de organisatie van de financiële markten en diverse andere bepalingen : nr. 782/4 ;

namens de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt,

– door mevrouw Géraldine Pelzer-Salandra, over

* het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, alsmede van het Kieswetboek : nr. 775/3 ;

* het wetsvoorstel (de heren Bruno Van Grootenbrulle en Claude Eerdeken) tot wijziging van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming : nr. 290/2 ;

– door de heer Denis D'hondt, over

* het wetsontwerp tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (overgezonden door de Senaat) : nr. 777/3 ;

* het wetsvoorstel (de heren Jan Eeman en Stef Goris) tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet, betreffende het verbod voor bloed- en aanverwanten om in dezelfde gemeenteraad zitting te nemen : nr. 250/4 ;

– door de heer Tony Smets, over het wetsvoorstel (de heren Denis D'hondt, Willy Cortois, Dirk Van der Maelen, Jef Tavernier en mevrouw Karine Lalieux) tot aanvulling van de wet van tot beperking met de helft van de devolutive kracht van de lijststemmen en tot afschaffing van het onderscheid tussen kandidaat-titularen en kandidaat-opvolgers voor de verkiezing van de provincie- en gemeenteraden en het Europese Parlement : nr. 791/2 ;

namens de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw,

– door mevrouw Trees Pieters, over het wetsvoorstel (de heer Luc Paque) tot wijziging van artikel 13 van de wet van 19 december 1950 tot instelling van de Orde der Dierenartsen : nr. 502/2 ;

– door de heer Roger Bouteca en mevrouw Muriel Gerkens, over het wetsontwerp houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (art. 22 en 23, 229 en 230) : nr. 756/11 ;

namens de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing,

– door mevrouw Anne-Mie Descheemaeker, over het wetsontwerp houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (artikelen 124 tot 126, 204 tot 206 en 212 tot 228) : nr. 756/12 ;

namens de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen,

– door de heer Dirk Van der Maelen, over :

* het voorstel van resolutie (de heer Jacques Lefevre c.s.) betreffende de bekrachtiging door België van het Statuut van het Internationaal Strafgerechtshof : nr. 564/2 ;

* het voorstel van resolutie (mevrouw Leen Laenens, de heer Lode Vanoost, mevrouw Claudine Drion en de heer Jacques Lefevre) betreffende de mensenrechten in Colombia : nr. 642/3 ;

* het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, en met de bijlagen I, II, III en IV, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992 (overgezonden door de Senaat) : nr. 741/2 ;

– door de heer Daniel Bacquelaine, over het voorstel van resolutie (de heer Mark Eyskens) betreffende de uitbreiding van de rechtsmacht van het Internationaal Strafgerechtshof tot andere ernstige internationale delicten, inzonderheid economische delicten : nr. 607/2 ;

– door de heer Jacques Lefevre, over het voorstel van resolutie (de heren Francis Van den Eynde en Gerolf Annemans, mevrouw Alexandra Colen en de heer Koen Bultinck) betreffende de Conventie van de Raad van Europa inzake de rechten van de mens en de biogeoneeskunde : nr. 276/3 ;

namens de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven,

– door mevrouw Marie-Thérèse Coenen, over het wetsontwerp houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (art. 238) : nr. 756/13 ;

namens de commissie voor de Landsverdediging,

– door mevrouw Mirella Minne, over het wetsontwerp houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (art. 241 en 242) : nr. 756/14 ;

namens de commissie voor de Sociale Zaken,

– door de heer Jean-Marc Delizée en mevrouw Zoé Genot, over

* het wetsontwerp houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (art. 1 tot 21, 24 tot 123, 127 tot 203, 207 tot 212) : nr. 756/15 ;

* het wetsvoorstel (mevrouw Greta D'Hondt) tot wijziging van de reglementering inzake de gewaarborgde gezinsbijslag, met betrekking tot het rechtgevend kind dat het bestaansminimum geniet : nr. 768/2.

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

1. Wetsvoorstel (mevrouw Trees Pieters en de heren Stefaan De Clerck, Servais Verherstraeten en Hubert Brouns) tot beperking van het eigendoms- en exploitatierecht van apotheken, nr. 794/1 ;

2. Wetsvoorstel (mevrouw Trees Pieters en de heren Stefaan De Clerck, Servais Verherstraeten en Hubert Brouns) tot regeling van de overdracht van apotheken, nr. 795/1 ;

3. Voorstel van resolutie (de heer Geert Versnick c.s.) inzake de Belgische diamantsector, nr. 796/1 ;

4. Wetsvoorstel (de heren Jozef Van Eetvelt en Daniël Vanpoucke) tot wijziging van artikel 89 van de nieuwe gemeentewet, nr. 798/1 ;

5. Wetsvoorstel (de heren Jozef Van Eetvelt en Daniël Vanpoucke) tot wijziging van de artikelen 50 en 53 van de nieuwe gemeentewet, nr. 799/1.

SENAAT

OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN

Bij brief van 6 juli 2000, zendt de Senaat :

– het wetsontwerp tot oprichting van een algemene vergadering van vrederechters en rechters in de politierechtbank over, zoals hij het in vergadering van die datum heeft aangenomen (Stuk Kamer nr. 800/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

– Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, (Stuk Kamer nr. 801/1) ;

Overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet, neemt de Kamer een beslissing binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen, de Middenstand en de Landbouw